

Handläggare
Erik Jondelius
Telefon: 08-50812098**Till**
Södermalms stadsdelsnämnd
2024-05-23

Norra Bysistäppan och lekplatsen Haren – godkännande av utformning och genomförande

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag till utformning och genomförande för upprustningen av Norra Bysistäppan och lekplatsen Haren.

Sammanfattning

Under 2022 och 2023 har ett förslag till upprustning av Norra Bysistäppan och lekplatsen Haren tagits fram. Särskilt fokus läggs på åtgärder i parken som ska stärka tryggheten och grönskan samt göra plaskdammen fortsatt brukbar. Under hösten 2023 och januari 2024 har upphandling av entreprenör för att bland annat anlägga ett teknikhus till plaskdammen genomförts. Förvaltningen söker trygghetsinvesterings- och klimatinvesteringsmedel för att kunna genomföra åtgärderna för att stärka tryggheten och grönskan i parken.

Stadsdelsnämnden föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag till utformning och genomförande för upprustningen av Norra Bysistäppan och lekplatsen Haren.

Bakgrund

I investeringsplanen för parkinvesteringar för åren 2024 och 2025, som beslutas av kommunfullmäktige, planeras projektet totalt tilldelas 8,5 mnkr inom ramen för stora parkinvesteringar.

Under åren 2022 och 2023 har projektet tilldelats totalt 1,5 mnkr.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsmiljöenheten inom Södermalms stadsdelsförvaltning. Ärendet har behandlats av förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 13 maj 2024.

Ärendet

I februari 2022 inleddes planeringsarbetet för att rusta Norra Bysistäppan och lekplatsen Haren. Parkens plaskdamm behöver

förses med ett teknikhus för att kunna nå upp till dagens krav för plaskdammar och parken är sliten, stundtals otrygg, och dess lekvärden behöver förbättras. Arbetet har letts av en landskapsarkitekt från trafikkontorets park och stadsmiljöenhet i samverkan med stadsdelsförvaltningens stadsmiljöavdelning.

I ett första steg genomfördes en digital medborgardialog och dialogen fick 173 svar. Av dessa uppgav cirka 37 procent att de inte eller delvis kände sig trygga i parken. På frågan vad man uppskattar mest i parken fick ”Grönskan” och ”Plaskdammen” flest svar. Utifrån medborgardialogen och en platsanalys av parken togs ett förslag till upprustning fram under våren och sommaren 2022. I förslaget lades särskilt fokus på åtgärder i parken som kan stärka tryggheten såsom bättre belysning och fler funktioner för att få fler grupper av människor att vistas i parken under en större del av dygnet och året. Likaså lades fokus i förslaget på att göra plaskdammen fortsatt brukbar och på att förstärka grönskan i parken.

Förslaget presenterades på ett samråd i parken den 13 september 2022 samt i ett digitalt samråd under september 2022. Information om samrådet annonserades genom affischer i parken, genom annonser i lokaltidningen Mitt i Södermalm samt i förvaltningens kanaler i sociala medier. Under samrådet inkom 72 synpunkter på förslaget till upprustning. Efter samrådet har förvaltningen arbetat vidare med förslaget för upprustning utifrån de inkomna synpunkterna.

Plaskdammen är i bra skick men reningsanläggningen är föråldrad och lever inte upp till Arbetsmiljöverkets arbetsmiljökrav. Likaså är det inte möjligt att i den nuvarande anläggningen få plats med den reningsutrustning som krävs för att nå dagens krav på vattenkvalitet i en plaskdamm. Ett teknikhus behöver därför anläggas intill plaskdammen så att dessa olika krav kan uppfyllas. Även nya rör med en större ledningsdimension till och från dammen behöver tillföras så att vattencirkulationen i dammen förbättras och bidrar till att dagens krav på vattenkvalitet uppfylls.

De tre andra plaskdammarna i stadsdelsområdet (i Högalidsparken, Lilla Blecktornsparken och Tengdahlsparke) har redan teknikhus. Det i Tengdahlsparke rymmer dock inte den utrustning som krävs idag och kommer behöva byggas ut.

Kostnaden för att anlägga ett teknikhus och tillföra nya ledningar till plaskdammen har förvaltningen haft svårt att uppskatta. Inflation och stigande priser har gjorde de prisuppgifter förvaltningen fick från trafikkontoret från liknande, men några år gamla, projekt

svårbedömda. För att ta reda på vad plaskdammsåtgärderna och parkupprustningen med de särskilda trygghetsåtgärderna uppskattas kosta, och därigenom veta om tillräckliga medel finns i den tilldelade potten, gick förvaltningen hösten 2022 och våren 2023 vidare med projektering av den föreslagna upprustningen. En kalkyl för upprustningsåtgärderna togs fram i mars 2023 som uppskattade att upprustningen inklusive trygghetsåtgärderna men exklusive plaskdammsåtgärderna, skulle kosta cirka 7,9 mnkr.

Under hösten 2023 och januari 2024 genomförde trafikkontoret en upphandling för arbetena rörande plaskdammen. Bedömd kostnad för att anlägga ett teknikhus och lägga nya rör och därmed även fortsättningsvis kunna ha plaskdammen igång är 5,8 mnkr. Det är en betydligt högre kostnad än tidigare genomförda liknande projekt hos trafikkontoret, som då har kostat runt 3,0 mnkr. Den upphandlade entreprenören kan påbörja arbetet med plaskdammen efter sommaren 2024.

Med bedömda kostnader på 5,8 mnkr för att fortsätta kunna ha plaskdammen i drift, och 7,9 mnkr för att genomföra den föreslagna upprustningen med trygghetsåtgärderna, behövs mer medel än de 8,5 mnkr som projektet tilldelas inom ramen för stora parkinvesteringar. Förvaltningen har därför föreslagit nämnden att i samband med tertialrapport 1 (för 2024) söka trygghetsinvesteringsmedel, för att under 2024 och 2025 kunna genomföra trygghetsskapande åtgärder i parken. I trygghetsmedelsansökan har också ytorna i nivå med Brännkyrkagatan tagits med då de ligger intill parken och också påverkar trygghetsupplevelsen. Förvaltningen avser också föreslå nämnden att söka klimatinvesteringsmedel i VP 2025 för att förhoppningsvis på så sätt kunna finansiera nya växtbäddar med biokol och plantering av nya träd, buskar och perenner.

Att omarbeta upprustningsförslaget och kraftigt reducera de föreslagna upprustningsåtgärderna så att de ryms inom de tilldelade 8,5 mnkr ser inte förvaltningen som ett alternativ i nuläget, då plaskdammsåtgärderna (5,8 mnkr) och kostnaderna för omarbetningen skulle medföra att det inte blir medel kvar för att realisera stora delar av upprustningen. Det skulle medföra att många fortsatt kommer att uppleva parken som otrygg eller delvis otrygg och att sliten och trasig utrustning kommer behöva tas bort utan att kunna ersättas med ny. Inte heller skulle parken kunna förses med nya växtbäddar och växtlighet.

Sammanfattning av förslaget till utformning av Norra Bysistäppan och lekplatsen Haren

Parken med lekparken rustades senast år 2000. Förvaltningen har därefter driftat och underhållit parken. Idag är parken sliten och upplevs av flera som otrygg.

Parkens upprustning håller fast vid de rum som de befintliga ytorna och avgränsningarna, såsom murar, trappor och växtlighet, skapar. Inom varje rumslighet föreslås några förändringar eller tillägg avseende funktionerna, då en del utrustning idag är sliten och uttjänt, och därmed öppnas möjligheten för att rummen kan användas annorlunda. En ny koppling skapas mellan parkens centrala rum – finparken – och småbarnsleken då en bred trätrappa anläggs över en befintlig mur. Genom detta ökar överblickbarheten i parken och småbarnslekens ena hörn, som av många upplevs som otryggt, får en tydligare koppling till parkens centrala rum.

Förslaget i sammanfattning:

Se bilaga 1, illustrationsplan, samt bilaga 2, markplaneringsplan och planterings- och utrustningsplan. Illustrationsplanen togs fram inför samrådet i september 2022. Efter samrådet arbetades synpunkter in i förslaget och bygghandlingar togs fram, vari markplaneringsplanen och planterings- och utrustningsplanen ingår. Illustrationsplanen överensstämmer därför inte helt med markplaneringsplanen och planterings- och utrustningsplanen. De två sistnämnda planerna är de som entreprenören kommer att bygga efter. Här nedan presenteras kortfattat förslaget samt eventuella förändringar mellan illustrationsplanen och markplaneringsplanen och planterings- och utrustningsplanen.

- Parken tillförs fler sittplatser av olika utformning då detta är något som efterfrågades under medborgardialogen och samrådet.
- Mindre cafébord tillförs gradängerna bredvid plaskdammen.
- I samband med att plaskdammsätgärderna genomförs justeras marken norr om plaskdammen för att få till en bättre avrinning som inte riskerar att föra in förna, sand och annat smått i plaskdammen.
- Den stora asfaltsytan i parken förses med två basketkorgar. Ytan har tidigare haft två korgar och de är efterfrågade. (I illustrationsplanen är det ritat en stolpe med flera basketkorgar men detta ändrades i samband med samrådet.)

- I parkens centrala del, som kallas finpark i illustrationsplanen, skapas en samlingsplats med ett nyplanterat träd och blommande buskar. Platsen blir väl upplyst, förses med en fast grill och ett långbord och möjliga ytor för spontan-boule. Det nya trädet är tänkt att i framtiden ersätta den stora pilen som står i ytan idag, den dagen pilen är i så pass dåligt skick att den behöver tas ned.
- Öster om finparken byggs en bred trätrappa över den befintliga muren. Detta för bättre samman plaskdammen och finparken med småbarnsleken. Muren behålls under trappan om det i framtiden finns behov av att ta bort trappan.
- I småbarnsleken renoveras den befintliga klätterställningen. I den södra delen av småbarnsleken skapas en balanslek med stockar och stubbar. (I illustrationsplanen är det ritat upplysta lekhyddor i den södra delen men dessa har tagits bort på grund av att de är kostsamma samt att det under framfördes synpunkter om att de kan upplevas otrygga).
- Norr om finparken renoveras och behålls den stora baksandlådan. Gräsytan utvidgas och ger mer plats för solbad och picknick och förses med ett nytt träd och två hängmattor. På stenmjölsytan intill baksandlådan placeras parksoffor, bänkbord och ett pingisbord. (Denna yta ändrades mest i samrådet då baksandlådan inte var föreslagen i illustrationsplanen och gräsytan hade en annan utbredning. En stark önskan i samrådet var att behålla baksandlådan, och det fick till följd att gräsyntans utbredning justerades).
- Gungytan i parkens nordöstra del görs lite större så att också en kompisgunga ryms inom ytan. Övrigt antal gungor förblir samma som idag och den befintliga vippgungan behålls. Norr om gungytan skapas en planteringsyta av en idag hårdgjord yta. (I illustrationsplanen behölls inte vippgunga, den återtog till utformningsförslaget efter samrådet).

Synpunkter och förslag

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag till utformning och genomförande för upprustningen av Norra Bysistäppan och lekplatsen Haren.

Jämställdhetsanalys

Då ärendet berör och påverkar flickor och pojkar, kvinnor och män, har en jämställdhetsanalys gjorts. Upprustningsförslaget bedöms tillgodose både flickors och pojkars behov i en park i samma utsträckning.

Alexandra Wynn
Stadsdelsdirektör
Södermalms stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Illustrationsplan för upprustningen, framtagen till samråd 2022-09-13.
2. Markplaneringsplan samt Planterings- och utrustningsplan, framtagna till upphandling av plaskdammsåtgärder, 2023-08-18.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Alexandra Wynn, Stadsdelsdirektör	2024-05-06